

Što su ospice?

Ospice su visoko zarazna virusna bolest sa iznenadnim početkom. Ospice uzrokuju vrućicu, osip i druge komplikacije, koje mogu biti ozbiljne i rezultirati upalom pluća, oticanjem mozga, konvulzijama, gluhoćom ili mentalnom retardacijom. Ospice su također poznate i kao rubeola, što ne treba brkati sa rubelom, još jednom virusnom bolesti sa osipom koja se može spriječiti cijepljenjem.

Tko je u opasnosti od ospica?

Svatko tko nije cijepljen ili prethodno nije preležao ospice je u opasnosti od dobijanja ove bolesti. Slučajevi ospica se u Sjedinjenim Državama rijetko pojavljuju uslijed visoke učestalosti cijepljenja, ali izbijanje zaraze se može dogoditi među ljudima koji nisu imunizirani.

Koji su simptomi ospica?

- Vrućica, kašalj, curenje iz nosa i crvene, vodnjikave oči
- Male crvene pjege u ustima (nazvane Koplikove pjege)
- Osip koji počinje na glavi ili vratu i odatle se širi na druge dijelove tijela
- Moguć je proljev ili infekcija uha

Kada se pojavljuju simptomi?

Simptomi se u pravilu pojavljuju osam do 12 dana nakon izlaganja virusu; ali se mogu pojaviti i već sedam dana nakon izlaganja ili tek 18 dana nakon izlaganja virusu.

Kako se ospice šire?

Ospice se šire posredstvom zraka, kad inficirana osoba kiše ili kašlje.

Kada i koliko dugo zaraženi može širiti bolest?

Zaraženi može širiti ospice od četvrтog dana prije pojave prvih znakova ili simptoma do četiri dana nakon pojave osipa.

Kako se postavlja dijagnoza?

Zdravstveni radnik potvrdit će pozitivnu dijagnozu na osnovu laboratorijskih ispitivanja.

Kako se ospice liječe?

Ne postoji medicinsko liječenje za ospice. Ležanje u krevetu i kućna njega su preporučena metoda liječenja. Također, lijekovi koji se izdaju bez recepta, kao što je ibuprofen, mogu pomoći u olakšavanju simptoma.

Stvara li preležana infekcija imunitet?

Da, svatko tko je nekad bio zaražen virusom ospica ima imunitet na njega.

Trebaju li djeca ili drugi izostati iz vrtića, škole, sa posla, ili iz drugih aktivnosti ako imaju ospice?

Da. Djeca ili zaposlenici koji su zaraženi virusom ospica trebaju ostati doma do istjeka četvrtog dana nakon pojave osipa. Necijepljene osobe koje su oslobođene imunizacije na ospice iz medicinskih, vjerskih, moralnih ili filozofijskih razloga moraju biti imunizirane unutar 72 sata od izlaganja virusu. Cijepljenje unutar 72 sata od izlaganja može omogućiti izvjesnu zaštitu. Ako necijepljene osobe ne prime cjepivo u roku od 72 sata, moraju izostati iz svih aktivnosti sve dok Ministarstvo zdravlja Sjeverne Dakote (North Dakota Department of Health) ne utvrdi da je njihov povratak bezopasan.

Što se može učiniti na sprečavanju širenja ospica?

1. Sva djeca u dobi između 12 i 15 mjeseci trebaju primiti prvu dozu MMR cjepiva (cjepivo za ospice, zauške i rubelu). Dodatna doza MMR cjepiva se preporučuje u dobi od 4 do 6 godina. U Sjevernoj Dakoti, djeca moraju biti imunizirana na ospice prikladno njihovoj dobi da bi mogla pohađati predškolske ustanove ili škole.
2. Status imunizacije sve djece i zaposlenika u školi ili predškolskoj ustanovi treba biti pregledan.
3. Tijekom epidemije ospica, izložena djeca i zaposlenici koji nisu imunizirani trebaju izostati dok se ne cijepe, ili, ako odbiju cijepljenje, trebaju izostati i dalje, sve dok Ministarstvo zdravlja Sjeverne Dakote (North Dakota Department of Health) ne utvrdi da je njihov povratak bezopasan. Cjepivo može omogućiti izvjesnu zaštitu ako se primi unutar 72 sata od izlaganja virusu.
4. Rutinsko pranje ruku također pomaže u sprječavanju širenja ospica.

Dodatne obavijesti:

Dodatne obavijesti možete dobiti na www.ndhealth.gov/disease ili pozivanjem Ministarstva zdravlja Sjeverne Dakote (North Dakota Department of Health) na 800.472.2180.

Ova bolest je stanje koje se treba prijaviti. Po zakonu Sjeverne Dakote, svaki slučaj ove bolesti se mora odmah prijaviti Ministarstvu zdravlja Sjeverne Dakote (North Dakota Department of Health).

Izvor: Američka akademija pedijatrije (American Academy of Pediatrics). Ospice. U: Pickering LK, izdanje *Red Book: 2003 Izvještaj Komiteta za zarazne bolesti (Report of the Committee on Infectious Diseases)*. 26-to izdanje Elk Grove Village, IL: Američka akademija pedijatrije (American Academy of Pediatrics); 2003: 419-429.

